

РЕГИОНАЛНА ЗДРАВНА ИНСПЕКЦИЯ – СИЛИСТРА

АНАЛИЗ НА ИМУНИЗАЦИОННИЯ ОБХВАТ В СИЛИСТРЕНСКА ОБЛАСТ ПРЕЗ 2017Г.

През 2017г. дейността по имунопрофилактика беше свързана освен с текущата работа и с мерки за предотвратяване разпространението на морбили в областта, предвид големият брой заболявания в съседна Румъния и регистрираните случаи на заболяването в някои области от страната (Пловдив, Пазарджик и Монтана)

След писмо на МЗ №16-00-18/14.03.2017г. уведомихме ОПЛ за епидемиологичната обстановка в Европа и страната, относно необходимостта от насоченост към диагнозата, както и нуждата от преглед на имунизационния статус на децата до 18г. възраст, поради необходимостта от имунизация/реимунизация на подлежащите с установени пропуски. Уведомихме МБАЛ-Силистра за готовност при нужда от хоспитализация на заболяващи от морбили в Инфекциозно отделение и своевременното им съобщаване в РЗИ-Силистра.

Във връзка със Заповед № РД-01-101/31.03.2017г. на министъра на здравеопазването, извършихме проверки и събрахме информация за броя на децата с пропуснати имунизации срещу морбили. От извършените проверки на ОПЛ към 10.04.2017г. и от отчетите им за I-во трим. на 2017г. се оказа, че от общо 17 493 деца до 18 год. възраст, при 802 (4,6%) от тях се установиха пропуски във ваксинацията срещу морбили, в т.ч.:

1.С липсващ I-ви прием - 349 деца, по причини, както следва:

- 163 деца пребивават в населеното място, но не са обхванати по различни причини или липсва информация за имунизационен статус;
- 172 деца са изселени трайно в чужбини или друга област;
- 4 – с отказ на родителите за имунизация;
- 10 – по медицински противопоказания.

2.С липсващ II-ри прием - 453 деца, по причини, както следва:

- 121 пребивават в населеното място и имат липсващ прием или няма информация от предходен личен лекар;
- 308 са трайно изселени в чужбина или друга област;
- 10 – с отказ на родителите за имунизации;
- 14 - по медицински противопоказания.

На лекарите с по-голям брой деца с непълен имунизационен статус бяха връчени 8 предписания със срок края на месец май 2017г., с цел издирване и ваксиниране с Приорикс.

При издирването на деца с нередовен имунизационен статус възникнаха два основни проблема:

- 60% от изоставащите с приеми на Приорикс деца живеят продължително или трайно в чужбина - в пациентските листи на личните лекари се водят деца, които или трайно са изселени в чужбина, или периодично пътуват с родителите си и отсъстват за дълго от страната. Самите лекари често не знаят къде се намират децата и обикновено ги отчитат в рубриката „не се явил“.
- Липса на източник на информация за извършените от предходен лекар имунизации - липсата на електронна здравна карта с информация за проведени имунизации, затруднява издирването на извършени имунизации при друг лекар. Предходният общопрактикуващ лекар не е задължен да предава на новоизбрания досието на пациента със здравна информация, по-често не се записват извършените ваксинации в здравноосигурителната книжка. Така информацията се губи ако родителите не отидат активно да я потърсят, а в много случаи те не желаят да посещават лекар, от който са се отказали. Понякога самият ОПЛ умислено отказва да даде такава информация. Ваксинациите могат да се вписват в личната амбулаторна карта, която се намира при родителя, а той често не я представя при профилактични прегледи и ваксинации. Проблемът става още по-

голям когато дете идва от друга област, където са започнати имунизации, но няма информация за това.

В обобщение следва извода, че от 17 493 деца до 18 год. възраст, при 802 бяха установени нередовни приеми на ваксина срещу морбили (4,6%). За 284 от тях се считаше, че пребивават в областта, но не се явяват за имунизация/реимунизация. Впоследствие за някои от тях беше издирена информация за извършена ваксинация, а за други се установи, че са в чужбина. Така броят на пребиваващите в областта с нередовни ваксинации намалю до 239. За 505 деца (63%) постъпи информация, че са трайно изселени в чужбина или други области на страната. Родителите на 9 деца бяха докладвани за отказ от имунизации, а 29 от децата не бяха имунизирани по здравословни причини. До края на 2017г. на 188 от децата с нередовни имунизации беше извършен липсващия прием с Приорикс.

В края на 2017г. с пропуснати имунизации останаха 51 деца. От тях 26 деца до 18 год. възраст (16 с липсващ прием на 13 мес. и 10 на 12 год.) са подлежали през предходни години, но неявили се при личните лекари, въпреки многократните покани. На адресите на тези деца изпратихме писмени покани до родителите да посетят личния лекар на детето за ваксинация срещу морбили. Седем от писмата се върнаха непотърсени от абоната, вероятно семействата не са на адреса. Към края на 2017г. неваксинирани останаха и 25 деца от наблюдаваните с противопоказания, подлежали през 2017г., които ще бъдат имунизирани при първа възможност след отпадане на противопоказанията.

На родителите, отказали имунизация или реимунизация на децата си, бяха изпратени покани за явяване в РЗИ-Силистра, с цел изясняване причините за отказа. Явиха се 2 лица, които след проведения разговор заявиха готовност да заведат децата си за ваксинация, която впоследствие беше извършена. На трима родители, за които успяхме да намерим лични данни и личните лекари съдействаха, бяха връчени актове за нарушение по чл. 209, ал. 3 от Закона за здравето.

Във връзка с писмо на МЗ № 16-00-18/27.04.17 извършихме проверки в детски заведения и училища по спазване изискванията за прием на децата с редовни за възрастта имунизации, спазване на добър противоепидемичен режим и осъществяване на сутрешен филтър. Проверени бяха здравните кабинети в 30 детски заведения. В 3 детски градини бяха установени общо 4 деца без данни за извършена имунизация срещу морбили, паротит и рубеола. Двете са освободени, поради заболяване, за едно дете в документацията липсва вписана информация за ваксинация, но при проверка при личния лекар беше установено, че детето е имунизирано по-късно, поради активен алергичен ринит. При четвъртото дете имунизация не е извършена, поради отказ.

В 3 от детските заведения са констатирани пропуски в дезинфекционния режим, като взетите проби от дезинфекционния разтвор показват несъответствие в концентрацията на работния разтвор. На директорите на 3 детски заведения са връчени предписания във връзка с констатираните пропуски. Изследването на пробите в детските заведения с установени отклонения беше повторено и беше установено съответствие на нормите. По отношение проветряване и извършване на сутрешен филтър в детските заведения не са констатирани пропуски.

В изпълнение на писмо на МЗ №16-00-37/23.06.2017г., относно изследване на серумни проби за наличие на протективен имунитет срещу морбили при имунизирани деца, осигурихме 10 серумни проби от деца до 2 год. възраст, с данни за извършена имунизация срещу морбили. Децата бяха подбрани на случаен принцип, от различни населени места, обслужвани от различни ОПЛ, предимно от селища с концентрирано ромско население и проблеми с медицинското обслужване, поради честа смяна на ОПЛ или обслужване няколко населени места от един личен лекар. Серумните проби бяха изследвани в НРЛ „Морбили, паротит, рубеола“ в НЦЗПБ-София и в 100% от изследваните показаха наличие на протективен имунитет.

През 2017г. снабдяването с ваксини от централния склад беше ритмично и имунизационния процес не беше нарушаван, поради липса на ваксина.

В изпълнение на писмо на МЗ за подаване на ежеседмична и ежемесечна информация за брой раздадени и налични количества ваксини, такава беше изпращана в

началото на всяка седмица за предходната и в началото на всеки месец за предходния, с цел преразпределение на ваксина на национално ниво, при възникнала необходимост.

През 2017г. инспекторите от отдел „ПЕК“ извършиха 184 проверки на дейността по имунопрофилактика в амбулатории на общопрактикуващите лекари, по време на които беше осъществен контрол върху нивото на имунизационния обхват, съхранението на биопродуктите и спазването на хладилната верига. Беше извършена и тематична проверка по имунизационния обхват с Пентаксим и Тетраксим на подлежащите през последните три години и тематична проверка за дейността по Националната програма за контрол и лечение на Ротавирусните гастроентерити.

Тематична проверка по имунизационния обхват с Пентаксим и Тетраксим на подлежащите през 2014, 2015 и 2016г. беше планирана, предвид нередовното снабдяване през последните три години с тези ваксини и забавяне на реимунизациите. В обхвата на тематичната проверка през 2017г. бяха проверени 40 ОПЛ, които имат в пациентските си листи деца до 2 год. възраст, като са извършени и повторни проверки в амбулаториите, където при първата проверка са констатирани деца с нередовни приеми на Пентаксим и Тетраксим.

Обхватът с Пентаксим IV прием (реимунизация) и Тетраксим през последните три години, отразен в **отчетите на ОПЛ за съответните години**, е както следва:

2014 г.		подлежащи	обхванати	необхванати	обхват
Пентаксим	IV-ти прием	776	692	84	89%
Тетраксим	на 6 год. възраст	1037	837	200	81%

2015 г.		подлежащи	обхванати	необхванати	обхват
Пентаксим	IV-ти прием	709	617	92	87%
Тетраксим	на 6 год. възраст	1121	990	131	88%

2016 г.		подлежащи	обхванати	необхванати	обхват
Пентаксим	IV-ти прием	853	795	58	93%
Тетраксим	на 6 год. възраст	1291	1132	159	88%

След извършените проверки през 2017г. и активното издирване на неимунизирани от предходни години беше събрана информация, с която се **актуализират първоначалните данни, както следва :**

Подлежащи през 2014 г.

- Пентаксим IVпр. - обхват 95% (подл. 903-обхв. 858)
Неимунизирани с Пентаксим (IVпр.) - 45
Причини – 12 не се явили, 31 в чужбина, 1 поради заболяване, 1 отказ;
- Тетраксим (6г.) – обхват 90% (подл. 1135-обхв. 1023)
Неимунизирани с Тетраксим (6г.) – 112
Причини – 12 не се явили, 94 в чужбина, 4 отказали реимунизация, 2 поради заболяване;

Подлежащи през 2015 г.

- Пентаксим IVпр. - обхват 93% (подл. 882-обхв. 821)
Неимунизирани с Пентаксим (IVпр.) – 61
Причини – 19 не се явили, 36 в чужбина, 3 отказ на родител, 3 поради заболяване;
- Тетраксим – обхват 92% (подл. 1207-обхв. 1117)
Неимунизирани с Тетраксим (6г.) – 90
Причини – 10 не се явили, 74 в чужбина и 2 отказ, 4 поради заболяване;

Подлежащи през 2016 г.

- Пентаксим IVпр.- обхват 94% (подл. 949-обхв. 893)
Неимунизирани с Пентаксим (IVпр.) – 56
Причини - 16 не се явили, 37 в чужбина, 2 поради заболяване и 1 отказ
- Тетраксим – обхват 94% (подл. 1290-обхв. 1220)
Неимунизирани с Тетраксим (6г.) – 71
Причини – 19 не се явили, 48 в чужбина, 3 поради заболяване и 1 отказ

От извършената през 2017г. проверка за необхванати деца с Пентаксим IV прием и Тетраксим на 6 год. възраст следва да се обобщи, че общо 468 деца без IV-ти прием на Пентаксим подлежащи през 2014-2016 година са реимунизирани със закъснение, в т.ч. и през 2017г., а 400 деца без реимунизация с Тетраксим за същия период също са ваксинирани със закъснение, в т.ч. и през 2017г. Тези ваксинации не са включвани в отчетите, тъй като децата са имунизирани със закъснение в друга календарна година, а в Сведението за профилактичните имунизации за тези ваксини няма код „други възрасти“. Оказва се, че за част от тези деца са отчетени разходвани ваксини, но те не са отчитани в тримесечните сведения като късно ваксинирани. Като причина за липса на реимунизация с Пентаксим и Тетраксим на останалите деца се посочва на първо място миграция в чужбина – от общо 435 неимунизирани, 320 (74%) са трайно изселени в чужбина. Като втора по честота причина се изтъква неявяване при покана. При 47 деца не е извършена реимунизация с Пентаксим, поради неявяване след покана. По същата причина не са реимунизирани с Тетраксим 41 подлежащи. На 4 общопрактикуващи лекари с по-голям брой необхванати бяха връчени предписания за по-активно издирване на неимунизирани деца.

Тематичната проверка по изпълнение на Националната програма за контрол и лечение на ротавирусните гастроентерити обхвана 30 общопрактикуващи лекари, които имат в пациентските си листи деца до 1 год. възраст.

При проверките беше констатирано, че личните лекари са запознати с целите на програмата, по-голямата част от тях са ангажирани с популяризирането ѝ, активно информират родителите за тежестта на заболяването и необходимостта от ваксинална профилактика. Целевата група се определя правилно, спазва се интервалът между ваксиналните приеми.

От общо проверените 30 ОПЛ, при 6 от тях към момента на проверката не бяха извършени имунизации срещу Ротавирусни гастроентерити. Като причина бяха посочили нежелание на родителите или малък брой подлежащи в пациентските им листи.

Личните лекари са запознати с двата ваксинални препарата – Ротарикс и Ротатек. Използва се единият от тях – Ротарикс, поради по-малкия брой приеми и по-активната дейност на регионалния представител на фирмата-производител.

По-голяма част от родителите имат положително отношение към ваксинацията и дават своето съгласие за прилагането на ваксина срещу ротавирусна инфекция. Това се обяснява с по-безболезненото ѝ прилагане през устата и страха от тежко протичащите гастроентерити в ранната кърмаческа възраст.

Имунизациите се извършват след изразено съгласие на родител, удостоверено с подпис в амбулаторния лист и декларация за информирано съгласие.

Личните лекари заявяват необходимите количества ваксина чрез дистрибуторите и ги получават на място в амбулаториите.

През 2017г. с първи прием на Ротарикс са имунизирани 478 деца (58%) от около 820 новородени за област Силистра. От тях 378 (79%) деца са получили и втори прием на ваксината и имат завършена имунизационна схема. Активната имунопрофилактика по програмата започна през второто тримесечие на 2017г.

Като препоръчителна ротавирусната ваксинация е въведена в България през 2006г. В Силистренска област прилагането на ваксината започва през 2010г. През периода 2010-2016г. в областта са извършени имунизации едва на 32 деца.

През 2010г. НЗОК чрез клинична пътека №227 въведе изискване за задължителна вирусологична диагностика на хоспитализираните деца под 5 годишна възраст с диагноза „остър гастроентерит“. От тогава може да се проследи и заболяемостта от Ротавирусен гастроентерит в Силистренска област, касаеща децата с по-тежко клинично протичане, които се хоспитализират. Амбулаторно лекуваните с по-леко протичаща клинична картина остават недиагностицирани.

През последните 5 години броят на регистрираните потвърдени случаи на Ротавирусен гастроентерит в Силистренска област е както следва:

2012 г. - 76 заболели, 2013г. - 73 заболели, 2014г. - 43 заболели, 2015г. – 53 заболели и 2016г. – 71 заболели.

За 2017г. в областта са регистрирани само 37 случая на заболяването.

Въпреки, че все още е рано за анализ на очакваните положителни резултати от имунизацията срещу ротавируси и заболяемостта от Ротавирусни гастроентерити, видно е че регистрираните болни през 2017г. са намалели.

Отчитане и проследяване движението на биопродуктите продължава да се осъществява чрез програмата „Отчитане движението на биопродуктите“, която използваме от 2008г. В края на всеки месец се засичат количествата биопродукти налични в склада на РЗИ и се сравняват с разпечатката от програмата за документална наличност. Така се осъществява ефективен контрол в края на всеки месец, а при нужда такъв е възможен да се извърши във всеки един момент.

Количествата получена, изразходвана ваксина и остатъка в края на отчетния период се проследява индивидуално за всеки лекар, като тази информация е част от неговото индивидуално досие по имунопрофилактика.

Изграждане и поддържане на базата данни за децата без личен лекар

От родилните отделения на трите МБАЛ в отдел „ПЕК“ постъпва информация за новородените. Въз основа на нея се формира регистър на новородените за съответната календарна година по месеци с данни за извършените имунизации след раждане. Неимунизирани се проследяват за избор на личен лекар, с цел последващо извършване на пропуснатите приеми след отпадане на противопоказанията.

Периодично ОПЛ подават информация за новозаписани новородени, а от РЗОК-Силистра на тримесечие официално изискваме данни за избора на личен лекар за новородените, според пациентските листи на всички ОПЛ. При съпоставката на данните по трите регистъра се получава извадка на новородени, за които не е осъществен избор на личен лекар.

Така при справка за родените в областта през I-во полугодие на 2017г., след обработка на информацията се установиха 20 новородени без данни за избран личен лекар. След справка чрез отделите по гражданско състояние към общините, според местоживеенето на майката и уточняване ЕГН на децата установихме, че две деца са починали, четири допълнително са избрали личен лекар в областта, а за четиринадесет деца има направен избор на личен лекар в други области на страната.

Осигуряване на хладилното съхранение и транспорт на биопродуктите

Във всички лекарски практики са създадени условия за хладилно съхранение и транспорт на биопродуктите. ОПЛ получават ваксини от РЗИ само при наличие на хладилна чанта.

Всички хладилници в амбулаториите са снабдени с термометри и се води ежедневен контрол на температурата им, която се регистрира в обособени дневници, обект на проверка при всяко посещение на инспекторите.

Биопродуктите в склада на РЗИ се съхраняват в плюсова хладилна камера, разположена в сутерена на сградата с вместимост 10 м³. Камерата е изградена през 1966 г. и е осъвременена през 2006 г., като е сменено хладилното оборудване. За съхранение на

ваксините се използват и 3 хладилни витрини, закупени през 2017г. и 2 големи хладилника разположени в склада за ваксини. При необходимост може да се използва и капацитетът на още 2 хладилника, намиращи се в работните кабинети на дирекция НЗБ. Изготвени са правила за съхранение на биопродуктите, начин за подреждане и раздаване на ваксините.

Отчитането на температурата се осъществява от дежурния инспектор в отдел „Противоепидемичен контрол“ най-малко 3 пъти дневно (сутрин при започване на работното време, на обед и преди завършване на работния ден). Отчетените стойности се вписват в работен журнал за всяко хладилно съоръжение поотделно. Изготвен е план за действие при авария на хладилната техника. РЗИ-Силистра разполага с агрегат за аварийно електрозахранване при спиране на централното електрозахранване.

През периода не са допускани аварии на хладилната техника и бракуване на ваксини, поради неправилно съхранение.

РЗИ-Силистра не разполага със специализиран хладилен транспорт за пренос на ваксини. Транспортирането на ваксини от склада на МЗ се осъществява с леки автомобили, собственост на инспекцията: Тойота Корола (2008г.) с вместимост на багажното отделение 132л. и автомобил Дачия Logan (2007г.), с вместимост на багажното отделение 430л. Биопродуктите се транспортират с хладилни чанти с охладители.

Нежелани реакции след ваксинация

Измененията в Наредба № 15 за имунизациите в РБългария (чл. 14 ал. 1), влезли в сила от 12.05.2017г., регламентират задължението на медицинските специалисти да съобщават случаите на НРВ по реда на чл. 184, ал.1 от Закона за лекарствените продукти в хуманната медицина - на притежателите на разрешението за употреба или на ИАЛ.

През 2017г. са съобщени 2 случая на нежелани реакции след ваксинация: местни реакции – оток и зачервяване около мястото на убождане след реимунизация с Тетраксим. Двата случая са съобщени на ИАЛ. Най-вероятно не е спазен принципа на „сухата игла“.

Дейност на областната комисия за отлагане от имунизации по медицински противопоказания

През 2017г. комисията е провела 10 заседания, на които са разгледани 31 случая на отложени деца с различни хронични заболявания. При 18 от тях е дадено становище за липса на противопоказания и препоръка да се извършват необходимите имунизации и реимунизации. При три деца с тежка патология, освободени от комисията през 2016г. е удължен срока за освобождаване от подлежащите имунизации. Останалите 10 деца са освободени за различен период от време, както следва:

- Дете на 7 год. с Лимфом на Ходжкин е отложено за 1 год. от подлежащата реимунизация срещу туберкулоза.
- Дете на 7 год. с Атопичен дерматит е отложено за срок от 1 г. от реимунизация срещу туберкулоза.
- Дете на 11 год. с Ревматоиден артрит е отложено от БЦЖ.
- Дете на 17 год. с ХУХК е освободено за една година от БЦЖ и ТД до приключване на имunosупресивното лечение.
- Дете на 7 год. с Автоимунен тиреоидит е освободено от реимунизация с БЦЖ.
- Дете на 6 год. с Аутизъм е освободено от Тетраксим за 1 год.
- Дете на 15 г. с Епилепсия е освободено за 1 год. от реимунизация срещу морбили, паротит, рубеола.
- Дете на 2 год. с Хидронефроза и имунен дефицит е освободено от имунизация срещу морбили, паротит, рубеола.
- Дете на 4г. с ДЦП без извършени имунизации, освободено за 1 год.
- Дете на 11 г. с Епилепсия и ДЦП, освободено от БЦЖ ваксина за 1 год..

Сероепидемиологичен надзор над ваксинапредотвратимите заразни болести

През 2017 г. в област Силистра не са регистрирани болни с ваксинапредотвратими инфекции. Не са съобщавани съмнителни случаи, които подлежат на лабораторно потвърждение.

Дейност на Имунизационния кабинет в РЗИ

През 2017 г. в Имунизационния кабинет на РЗИ Силистра са извършени следните имунизации:

- Дете на 2 месеца - три приема на шесткомпонентна ваксина Хексацима;
- Дете на 2 месеца живеещо в чужбина - Ротарикс – един прием.
- На 110 лица е извършена противогрипна ваксина Инфлувак.

Имунизационен обхват

Върху имунизационния обхват негативно влияние оказват децата, които фигурират в пациентските листи на лекарите, но не се намират реално в населеното място и в страната. Някои от тези деца са трайно изселени в чужбина, като за някои от тях по-късно се получават данни за ваксиниране в съответната държава. Други, чиито родители не пребивават трайно в чужбина, а са на сезонна работа и се намират в непрекъснато движение е изключително трудно да бъдат открити от личния лекар за ваксинация. Това намалява реалния имунизационен обхват на подлежащите в страната деца и всяка извършена ваксинация в чужбина или в по-късен период не се отразява благоприятно върху реалния обхват с имунизации. Честата практиката за продължително пребиваване извън страната на някои детски контингенти подлежащи на имунизации, но фигуриращи в пациентските листи на ОПЛ изисква възможности да се прави разграничение между деца по пациентска листа, за които ОПЛ получават капитационни плащания и деца пребиваващи в страната и подлежащи на ваксинация. Наличието на електронна здравна карта би подобрило информацията за обхват с ваксини, респ. имунизационния обхват за дадена възраст или ваксинален продукт.

През 2017г. за 19 новородени от областта липсват данни за извършена имунизация с БЦЖ при раждане, а при 15 - за извършен I-ви прием с Енжерикс. От всички неимунизирани срещу туберкулоза 7 новородени са освободени поради медицински противопоказания, 8 поради недоносеност и 4 не са имунизирани, поради отказ на родител. Срещу хепатит В при 5 новородени не са извършени имунизации поради медицински противопоказания, 7 поради недоносеност и 3 - отказ на родител.

През I-во полугодие на 2017г. за ваксинацията срещу дифтерия, тетанус, коклюш, полиомиелит, хемофилус инфлуенце тип В и хепатит В като ваксинален препарат беше използван Хексацима. С писмо на МЗ беше разпоредено първичната имунизация на деца от 01.07.2017г. да се извършва с Инфанрикс хекса, като двата ваксинални препарата не са съвместими. Така възникна необходимостта от определяне на нужните количества за завършването на вече започнатата основна имунизация с Хексацима. През II-ро полугодие бяха раздадени още 500 дози Хексацима за завършване на вече започнатите с тази ваксина приеми. От наличния остатък предоставихме на РЗИ-Варна 40 дози Хексацима по тяхна молба. В края на годината нямаше налични количества от ваксината.

През II-ро полугодие за основна имунизация предоставихме на ОПЛ Инфанрикс хекса. По предварителни данни от ОПЛ за завършване на приеми на децата, започнати с Инфанрикс хекса към края на годината са необходими още около 370 дози от ваксината. Наличните количества в края на годината в склада на РЗИ-Силистра са 1664 дози със срок на годност както следва - 934 дози до 30.06.2019г. и 730 дози до 31.08.2019г..

Обхватът с основна имунизация с шесткомпонентната ваксина по приеми е както следва – за I-ви прием 97%, за II-ри прием 96% и за III-ти прием 92%.

Реимунизациите са извършени с Пентаксим с обхват 93%, както през 2016г. След извършена тематична проверка за имунизационния обхват с Пентаксим и Тетраксим на децата, подлежащи в периода 2014-2016г., голяма част от децата с нередовни реимунизации бяха обхванати. Информация за останалите без IV-ти прием с Пентаксим и V-ти прием с Тетраксим, както и причините за това са посочени в началото на анализа.

Имунизацията със Синфлорикс е с обхват за I-ви прием 96% (при 96% през 2016г.), за II-ри прием 95% (при 94% за 2016г.), и за III-ти прием 93% (при 93% за 2016г.). Реимунизацията със Синфлорикс е с обхват 94% при 92% през 2016г.

Обхватът при основната имунизация срещу морбили, паротит, рубеола на подлежащите през 2017г. е 93% при 92% през предходната година, а при реимунизацията е 90% при 91% през 2016г. Освен това са извършени 188 приема на деца във възраст различна от имунизационната. Това са деца до 18 год. възраст, които са били подлежащи през предходни години и не са имунизирани своевременно. След извършените проверки и връчени предписания, 188 от тях са издирени и имунизирани. В началото на анализа са подробно описани резултатите от извършените проверки и обхватът на имунизираните и реимунизираните, както и причините за липса на ваксинация.

Обхватът на учениците с ППД през 2017г. е с 2 пункта по-нисък в сравнение с предходната година при 7 годишните и 11 годишните. С промяната на Наредба №15 за имунизациите в РБългария от май 2017г. отпадна реимунизацията срещу туберкулоза при 17 годишните. През I-во полугодие на 2017 г. на 315 седемнадесетгодишни е извършена проба на Манту и на 75 с липсващ имунитет е извършено БЦЖ.

Отн. дял на отрицателните реакции на туберкулинова проба на Манту при 7 годишните е 43%, при 11 годишните - 29%.

През периода обхватът срещу тетанус и дифтерия е незадоволителен. Това се отнася както за подлежащите ученици, така и за възрастните от 25 до 85+ години.

При 12 годишните обхватът е с 2 пункта по-нисък от този през миналата година, а при 17 годишните той е с 2 пункта по-висок. При възрастните голяма част от подлежащите не са реимунизирани поради липса на здравни осигуровки, отказ, миграция и др.

Мониторинг на имунизациите

От обобщените отчети за извършената имунопрофилактика през 2017г. получени от ОПЛ, МБАЛ, ЦСМП и Имунизационния кабинет в РЗИ се получиха следните данни за обхват:

- **ППД** – обхватът при 7 и 11 годишните е 90%, срещу 92% през 2016 г.
- **БЦЖ** - запазва се почти същият обхват при новородените (99%), а при 7 и 11 годишните е почти 100%
- **ДТКaХенПуХИБ** - Обхватът с основните приеми срещу дифтерия, тетанус, коклюш, полиомиелит, хемофилус инфлуенце тип Б, извършени с Хексацима и Инфанрикс хекса е както следва: I-ви прием 97%, II-ри прием 96% и III-ти прием 92%. Като основна причина за липса на имунизация по немедицински причини личните лекари са посочили неявяване след покана от личния лекар (74%), миграция (16%), контакт с болен от ОЗБ (9%). Две деца не са имунизирани, поради отказ на родител.
- **ДТКaПуХИБ** - обхватът с реимунизацията с Пентаксим е без промяна в сравнение с предходната година (93%). Като причина за необхват се посочва неявяване (51%) и отсъствие от населеното място за продължително време (49%).
- **Пневмококова ваксина** – обхват с I-ви прием – 96% (96% през 2016г.), обхват с II-ри прием 95% (94% през 2016г.), обхват с III-ти прием 93% (94% през 2016г.) и с IV-ти прием 94% (92% през 2016г.). Като основните причини за необхват лекарите са посочили неявяване при покана (79% от неимунизираните), отсъстващи от населеното място (16%), контакт с ОЗБ (5%).
- **ДТКbПу** – реимунизация са получили 85% от подлежащите на 6-годишна възраст за 2017г. при 88% за предходната година. Причините за необхват от немедицински

характер са невявяване след покана (63% от неимунизираниите) и отсъствие от населеното място за продължителен период (34%), контакт с ОЗБ (3%).

- **Хепатит-В ваксина** – в РО от областта са имунизирани 98% от новородените при същия относителен дял през 2016г. По различни причини на 12 деца е извършен втори прием на ваксината, а на 19 трети прием.
- **Триваксина** – обхватът при децата на 13-месечна възраст е 93% и е с 1 пункт по-висок от миналата година, а при 12 годишните е 90% и е с 1 пункт по-нисък. Допълнително са обхванати 188 деца (107 с липсващ прием на 13 мес. и 81 с липсващ прием на 12 год.) и с тях обхватът достига до съответно 94% и 91%. Около 34% от необхванатите 13 мес. деца и едва 3% от 12 годишните не са обхванати поради медицински противопоказания. Причините от немедицински характер са невявяване след покана (60%), миграция (38%) и контакт с ОЗБ (1,5%). Дете на 12 години не е обхванато, поради отказ от родител.
- **ТД** –обхватът при 12 годишните е 86% и е с 1 пункт по-нисък от същия период на миналата година, а при 17 годишните е 82% и е с два пункта по-висок. Незадоволителен остава обхватът при подлежащото население от 25 до 85+ години. Основните причини за липса на реимунизация с ТД на подлежащите ученици и възрастни са от немедицински характер. Най-висок е относителният дял на неявилия се - 43%, следвани от неорганизираните подлежащи за годината – 15%, около 17% от необхванатите са неосигурени, 23% са в миграция или отсъстват от населеното място, а 2% са отказали реимунизация.

При планирани през периода общо 25 081 приема с различни ваксини по причини от медицински характер не са извършени 173 (0,7%), поради отказ 10 (0,04%) по немедицински причини 5 955 (24%).

Преобладаващите причини от немедицински характер са: «неявилия се при 45%, «миграция или отсъствие от нас. място» - 24%, «здравно неосигурени» - 15%, «липса на организация» - 13%, основно при възрастните подлежащи на ТД, „отказ“ при 2% от подлежащите, по-слабо застъпени причини са недоносеност, неизтекъл интервал от предходна ваксина, контакт с ОЗБ.

Най-голям е броят на неосъществените приеми по немедицински причини сред подлежащите на реимунизация с ТД – 5226 (88%), следват необхванатите с ваксинация срещу туберкулоза – 195 (3%), отложени от Синфлорикс 136 (2%), необхванати с Приорикс 129 (2%), отложените приеми с Тетраксим 128 (2%), необхванати с Хексацима – 97 (2%), необхванати с Пентаксим – 37 (0,6%), необхванати с Енжерикс 7 (0,1%).

Целеви имунизации и реимунизации:

Постекспозиционна профилактика срещу бяс е извършена на 95 лица. Към момента всички пациенти от областта се обслужват в един противобесен кабинет, намиращ се в ИО на МБАЛ-Силистра.

През периода разполагахме с достатъчни количества ваксина Верораб за да задоволим нуждите на Противобесния кабинет. Използвани са 259 дози Верораб. Най-голям е относителният дял на имунизираниите с 3 дози (74%), с 1 доза (13%), с 2 дози (9%), с 5 дози (3%) и 4 дози (1%). На първия ден след ухапването са имунизирани 82% от ухапаните, на втория ден 15%, след третия ден 2%.

Поради наличие на повече от необходимото количество противобясна ваксина със срок на годност м. септември 2017 г., предоставихме на СРЗИ 60 дози Верораб.

Препоръчителни имунизации и реимунизации:

- **Тетанус при нараняване** - приложени за годината са общо 2131 дози ТТ във всички лечебни заведения в областта (МБАЛ, ЦСМП, ОПЛ);

- *Срещу ротавирусни инфекции* – голяма част от лекарите, които имат малки деца в пациентските листи, работят по Националната програма за контрол и лечение на Ротавирусните гастроентерити. През годината 478 деца са получили 1-ви прием и 378 деца 2-ри прием на ваксината;
- *Срещу човешки папиломен вирус* – от 516 момичета навършващи 12 год. възраст през 2017г., в програмата са включени 145 (28%) и 14 момичета на 13 годишна възраст. На 98 момичета на 12 г. и 5 момичета на 13 г. е извършен II-ри прием. От стартирането на програмата през 2012 г. до сега от общо 3133 момичета навършили 12 и 13-годишна възраст, 1081 (35%) са се включили в програмата с извършен I-ви прием.

Отчет за получените и изразходвани биопродукти

По прил. № 12 (по чл. 27 т. 14) от Наредба № 15 са показани количествата ваксини в началото на 2017 г. в склада на РЗИ и при ЛЗ, планираните и получени количества през периода, раздадените на ЛЗ количества, отчетените изразходвани от тях през отчетния период и остатъка в склада на РЗИ към 31.12.2017 г.

През полугодieto не е имало недостиг на биопродукти и снабдяването с ваксини е ритмично. Липсата на ваксина не е изтъквана като причина от ОПЛ за неизвършена ваксинация.

Разходът на биопродукти при многодозовите опаковки на БЦЖ остава голям. Например за имунизиранието на 1064 новородени през годината в родилните отделения на трите МБАЛ в областта са изразходвани 296 ампули БЦЖ – средно по 3,6 дози от ампула. Подобна е използваемостта в амбулаториите на ОПЛ. За реимунизациите на 701 деца в различните възрасти са употребени 179 ампули БЦЖ – средно по 3,9 дози от ампула.

Леко е подобрена използваемостта на ППД през периода. За 2045 обхванати деца от различни възрасти са изразходвани 431 ампули ППД – средно по 4,7 дози от ампула.

Бракувани биопродукти през 2017г. няма.

В началото на 2017г. в склада на РЗИ е имало налични 12 913 спринцовки от 1сс и 18 260 бр. от 2сс. През периода са получени 12 300 броя спринцовки от 1 сс, а за нуждите на ОПЛ и МБАЛ са раздадени 9 270 спринцовки от 1 сс. Получени са 9 000 броя спринцовки от 2сс и са раздадени 5 165 броя. През месец януари 2017г. са бракувани 580 спринцовки от 2 мл., поради изтекъл срок на годност. В края на периода в склада на РЗИ са налични 15 943 бр. от 1 сс и 21 515 от 2 сс.

Изготвил:
Д-р Боряна Кочева
Началник на отдел „ПЕК“